STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Imię i nazwisko autora rozprawy:
mgr Małgorzata Świerk
Stopień/ tytuł naukowy oraz imię i nazwisko promotora rozprawy:
dr hab. Beata Ecler-Nocoń, prof. UŚ

Temat rozprawy doktorskiej:
Cierpienie w kontekście wychowania. Analiza zagadnienia na przykładzie doświadczeń rodziców dzieci z niepełnosprawnością
Słowa kluczowe:
cierpienie, wychowanie, rodzina, rodzic, rozwój, wartości

Streszczenie:

W niniejszej dysertacji doktorskiej pod tytułem: „Cierpienie w kontekście wychowania. Analiza zagadnienia na przykładzie doświadczeń rodziców dzieci z niepełnosprawnością" została podjęta problematyka ściśle związana z człowiekiem. W podjętym temacie jako centrum pokazano fenomen cierpienia rozumianego jako doświadczenie, któremu człowiek nadaje sens i znaczenie. Istotą jest także wymiar pedagogiczny stanowiący rozwój jednostki w toku swojego życia. Głównym motywem przeprowadzenia proponowanych badań jest brak tego typu opracowań badawczych w literaturze przedmiotu. Równocześnie podjęty temat zdaje się wpisywać w obszar wartościowych i niezwykle istotnych kwestii z punktu widzenia pedagogiki. W literaturze przedmiotu nie ma jednej definicji cierpienia. Jest opisywane na gruncie wielu nauk przez poetów, pisarzy, a także jest tematem rozważań wybitnych socjologów, filozofów, psychologów i teologów. Dlatego pochylenie się nad „niechcianym" zagadnieniem jakim jest cierpienie było kolejnym motywem do zgłębienia oraz ukazania jego fenomenu. Niniejsza rozprawa składa się z sześciu rozdziałów:

I. Epistemologia cierpienia
II. Wychowanie w perspektywie rodziców dzieci z niepełnosprawnością
III. Metodologia badań własnych
IV. Doświadczenia dzieciństwa w świetle biografii w kontekście przeżywanego cierpienia

V. Doświadczenia dzieciństwa a przeżywanie cierpienia - na podstawie analiz narracji

VI. Pedagogia wychowania do umiejętności radzenia sobie z cierpieniem – implikacje badań własnych.

Na podstawie przeprowadzonych badań zostały przedstawione wybrane propozycje teoretyczne dotyczące fenomenu cierpienia w kontekście analiz jakościowych narracji rodziców dzieci z niepełnosprawnością. Zarówno pośród interakcji wewnętrznych, jak i społecznych, widoczne stało się wystąpienie egzystencjonalnego bólu. Cierpienie dotyka człowieka w trakcie jego życia w wielu sytuacjach, powodując powstanie wielorakich postaw wobec niego, najczęściej jest niespodziewane i niechciane. Całość dysertacji doktorskiej stanowi zbiór holistycznych i wnikliwych treści ściśle odnoszących się do podjętego tematu. Drobiazgowa analiza i rzetelne zorientowanie w literaturze przedmiotu oraz wybór i zastosowanie odpowiednich założeń metodologicznych pozwoliły na stworzenie pracy doktorskiej, w której wyjaśniono aktualność problemu cierpienia. Można zatem stwierdzić, że doświadczenia życiowe nabyte w procesie wychowania są znaczące wobec przeżywanego cierpienia. Wymaga to dojścia do początków życia jednostki oraz zrozumienia jej unikalności.